

Nye krav til kommunal avløpssektor

Hva skjer nå? Revidert og dagens avløpsdirektiv

Hvorfor nytt avløpsdirektiv?

- Nytt, tilgrensende regelverk
- Nytt kunnskapsgrunnlag
 - Evaluering av resultat fra eksisterende avløpsdirektiv
- Klimaendringer
- «Green deal» - EUs grep for omstilling til bærekraftige samfunn innen 2050

Et mer omfattende og ambisiøst regelverk

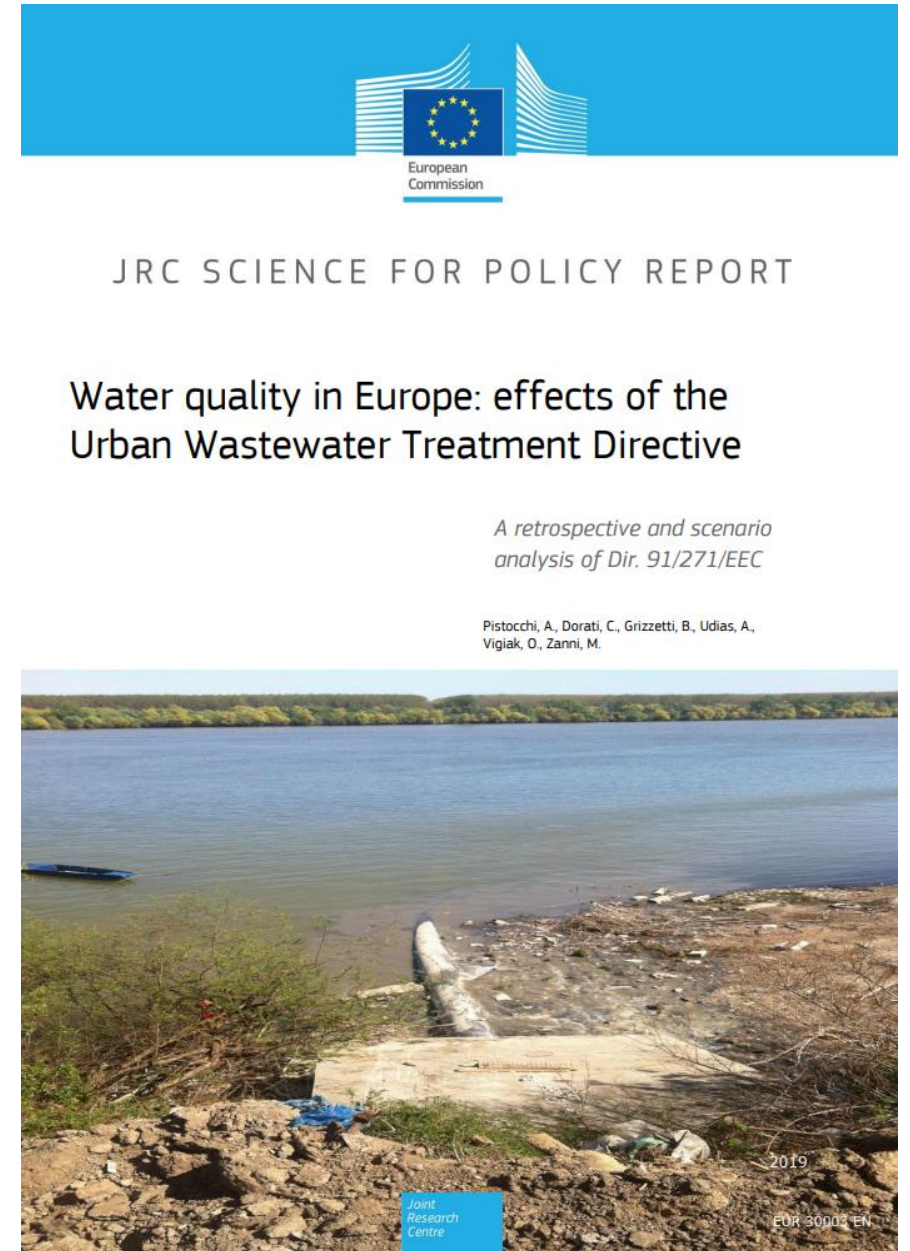

Foto: Rita Vigdis Hansen, Miljødirektoratet

Hvorfor er sekundærrensing viktig?

Dette er rensing som skal bryte ned eller holde tilbake nedbrytbart organisk stoff.

Fjerner > 97 % mikroplast

Fjerner > 99 % av bakterier fra avføring, antar god effekt også for andre bakterier

Bryter ned en del organiske miljøgifter og legemiddelrester som er vannløselige.

Reguleringen i det nye avløpsdirektivet

- **Mer ambisiøst regelverk, dyrere å etterleve, men betydelig helse- og miljønytte**
- Sekundærrensing er standard renskrav også i avløpsdirektivet fra 1991
- Unntaket som gir mulighet for kun primærrensing bortfaller
 - Kyst- og marine vannforekomster skal beskyttes
- Revidert direktiv gjelder **ned til 1000 pe.**
- **«Full pakke» renskrav til avløpsanlegg over 150 000 pe**
- **Produsentansvarsordning opprettes for kvartærrensing**
– kostnader til næringslivet

Foto: Lars Fuglevaag

Reguleringen i det nye avløpsdirektivet

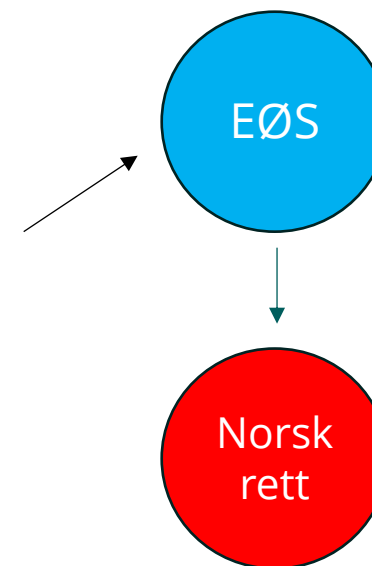
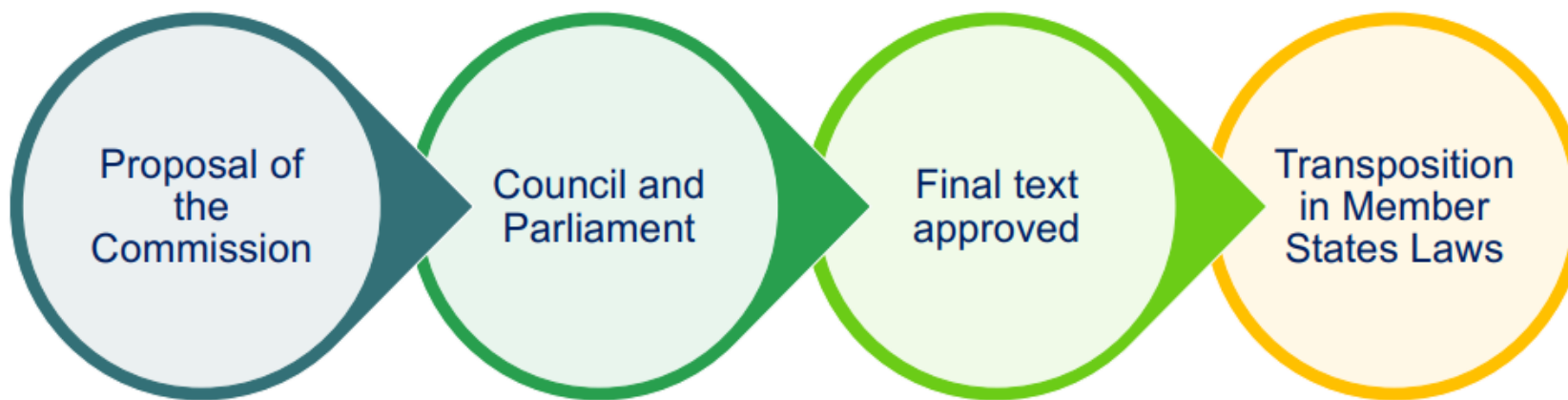
- Anlegg tilhørende **tettbebyggelser > 10 000 pe**, kartlegging av resipient avgjørende for krav om **tertiær- og kvartærrensing i tillegg**
- **bedre håndtering av overvann**
 - planer for tettbebyggelser over 100 000 pe
 - 2 % overløp i 2045 av tørrværsbelastning
- **Avløpssystemer skal bygges slik at de tåler varierende belastning og blir mindre sårbare for klimaendringer**
- **energieffektivisering**
 - Anlegg > 10 000 pe, alle være energinøytrale innen 2045
- **Se helse og miljø mer i sammenheng**

Foto: Miguel Segarra Valls, Vannområdekoordinator, Vestfold

Hva skjer nå?

Next Steps

Revidert avløpsdirektiv - prosess

- Status: Politisk enighet, men ikke formelt vedtatt
 - “Teknisk vask”
 - Antar formelt vedtak før desember
- Vedtatt revidert avløpsdirektiv må vurderes av EFTA/EU ift. EØS-avtalen
- Oppstart gjennomføring i norsk regelverk
- Frister i direktivet

Frister i revidert avløpsdirektiv

- Noen frister gjelder for myndighetenes gjennomføring. Kravene er differensierte for type rensing, tettbebyggelsene og avløpsanleggenes størrelse
- Korteste frister for innføring av «full pakke rensing» for anlegg > 150 000 pe
- Lengste frister for krav om sekundærrensing for de minste tettbebyggelsene

[Dette bildet](#) av Ukjent forfatter er lisensiert under [CC BY-NC](#)

Frister i revidert avløpsdirektiv (2)

- Fristene legger ikke opp til utsettelse for eksisterende krav
- Kravene til tertiærrensing foreslås innført trinnvis for tettbebyggelser omfattet av *nye* kartlegginger
- For tettbebyggelser 2000 pe – 10 000 pe med utslipp til kyst- og marine vannforekomster, er fristen **2036 for sekundærrensing**
- For tettbebyggelser > 10000 pe omfattet av unntaket, er fristen **2036 for sekundærrensing**

[Dette bildet](#) av Ukjent forfatter er lisensiert under [CC BY-NC](#)

Frister i revidert avløpsdirektiv (3)

Frister	Terskel/type tettbebyggelser	Kommentar
Kvartærrensing (mikroforurensning)	Liste over resipienter eller -områder sårbare for utslipp av mikroforurensning innen 2030, deretter hvert 6.år (art. 8.2)	
10 % innen 2033 30 % innen 2036 60 % innen 2039 100 % innen 2045	2000-10 000 pe hvis egen risikovurdering etter art. 18 sier at det er nødvendig > = 10 000 pe (uten store anlegg)	Hvis utslipp til resipient på lista nevnt over (art. 8.4)
20 % innen 2033 60 % innen 2039 100 % innen 2045 (art.8.1)	Anlegg > 150 000 pe (= store anlegg)	OBS! Kravet er uavhengig av resipientens tilstand eller bruk

Hva betyr det for Norge?

- Ca. 70 % av Norges befolkning omfattes av avløpsdirektivet fra 1991
- Ca. 77 % av befolkningen vil bli omfattet av revidert avløpsdirektiv
- Ca. 88 % av befolkningen er tilknyttet offentlig avløpsnett
- Norge har et betydelig etterslep
 - Oppfyller direktivet med om lag 30 % vurdert på anleggsnivå
 - Dvs. mange kommuner har spart betydelige summer på å la være å investere i ny infrastruktur
- Oppgraderingsbehov pga. revidert avløpsdirektiv alene – mindre enn 30 % av dagens avløpsanlegg?

Hvordan påvirker kommende krav dagens rensekrav?

- Å stille strengere krav enn minimumskravene i forurensningsforskriften kap. 14 fordrer at dette kan begrunnes faglig

Eksempler:

- Der det er gitt eller søkes om unntak fra krav til sekundærrensing, kan resipientresultatene vurderes i lys av ny kunnskap – dvs. en skjerpet fortolkning av unntaksbestemmelsen gitt i § 14-8, 3.ledd c)
- Mer enn 70 % nitrogenfjerning eller 90 % fosforfjerning må kunne begrunnes ut fra resipientens tilstand og avlastningsbehov
- Krav om kvartærrensing krever endring i forskriften

Kommunal planlegging for framtida bør ta hensyn til kommende krav også

- **Etterslepet skal tettes nå!**
- Planlegg/prosjekter nye anlegg ut fra kommende krav,
- Helhetlig og langsiktig planlegging
 - Sanering av eldre anlegg
 - Bygging av nye anlegg
 - Planer for ny arealbruk
- Fra mange små renseanlegg og separate ledningsstrek til større enheter

Kommunal planlegging for framtida bør ta hensyn til kommende krav også (2)

- Evalueringer av revidert avløpsdirektiv i 2030 og 2040
- Utform nye renseanlegg med tanke på at det kan komme ytterligere nye krav
 - Trinnvis utbygging og/eller bruk?
 - Sett av areal mv.
 - Fordrøyningsbasseng el.l. for å takle varierende belastning, inkl. klimaendringer
- Store renseanlegg strengeste krav, men også mer robust ift. å tiltrekke seg arbeidskraft og forenkle driften

Oppfordring

- Start allerede nå med å oppgradere ledningsnett, pumpestasjoner o.l. + separat håndtering av overvann
- Vurder muligheter for samarbeid og felles investering i renseanlegg med nabokommuner eller næringsmiddelbedrifter
- Ta betalt for påslipp!
- Bygg robuste avløpssystemer som holder for framtida!

Miljø-
direktoratet